

Nro. 31.

A' FELS. R. CSASZÁRNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Költ Bétsbon, Pénteken Októbernek 16-ik napján
1801-ik ofztendőben.

B é t s.

Frantzia Követ *Champagny*, tegnap előtt a' Német Birodalom Vice-Cancellariusánál, tegnap pedig az Aultriai örökös tartományoknak külső dolgaikra ügyelő Ministernél, Gr. *Cobenzel* Ur ö Excellentziájánál, völt audentziánn. Közelébről meg fog jelenni ó Felségénél is.

A' következő Hirdetés a' közönségesté való tétetődés végett küldetett hozzánk: *Belidon Tódor*, Erdély országi születésü ifju, a' Fizikának és Mekhanikának Mestere, e. h. 10-dikén dél előtti 10 órakór a' Práter mellett lévő Dunánn, az ide való Üniverzitas béli Mekhanikai Professornak és egy Commisiónak jelenlétekben, a' mely az Alsó Aultriai Kormányzsektől, a' Bétsi

H h

Tanátsból, és a' Magyar 's Erdélyi F. Udvari Cancelláriáktól ki rendeltetett személyekből állott; a' jelenlévőknek nagy megelégedésekkel másodszori próbát mutatott a' vizen fel felé menő hajóval.

Ma egy olyan újsággal is szolgálhatunk, a' melyet már régől fogva egész Europa, vagy mind az öt világ legnagyobb figyelemességgel várt. Megtétett végezetre a' közönséges békekességnek leg nagyobb szegeletköve is — az Anglusok és Frantziák között való békekesség (vagy talam inkább, még most csak a' *Preliminare*) aláíratott.

Elöl hátul ezzel az örvendetes tudósítással vannak tele Október 4-dikének estvéli 9 órájától fogva minden Straszburgi levelek. Itt következik magyarul is egy ilyen Straszburgi közönséges levél:

Straszburghól Okt. 4 dikén estvéli 9 órakor:
— „Éppen most hirdetik itt ágyuzás és minden harangokkal való harangozás közben azt az örvendetes hírt, hogy az Anglia és Frantzia Ország között való békekesség Londonban aláíratott. — A' hírt csak egy órával ez előtt hozta Párisból ide a' telegrafus. Ma éjjel nem sok ember fogja Straszburg városában bé húnni a' szemét: mint-hogy mindenké is írhatatlan örömbe merültenek el. *Bonaparte* egy nagy ember: örökké meg fog a' neve maradni a' történetek' leírásában. Előbb a' szárazon tsinált békekességet; az után a' *Concordata* által a' belső tsendességet állította vizliza Frantzia országban; most a' mi tengeri békekességünket is vizliza sze-zette, a' mely nélkül a' mi tengeri városaink semmi nem érnek. Kétség kívül mind két Félnek lokat kellett engedni. Mindenek kívánják tudni a' felteteleket.

A' Kéhti tudósítások azt jegyzik meg a' Straszburgi telegrafusnak ezen tudósítására, hogy abban nyilvántságosan a' békekesség, és nem a' *preliminare*,

fejeztetik ki: és azt teszik ezen meg jegyzéshez, hogy ha így van a' dolog, kétség kívül a' Lünevillei és Olasz országai Kötésekre kell sok czélzásnak lenni ezen Anglusok és Frantziák között való Alkuban.

Spanyol országra nézve nem kedvező hírek hallatnak.

Frantzia Respublika.

Éddig egy fő igazgatója volt a' Frantzia Kintstárnak *Direktor* nevezet alatt. Ez a' nevezet már most el töröltetett, és e' helyébe is egy *Minister* tétel *Kintstár* *Ministerje* nevezet alatt. — Most hát már, 3 Kozulokból, 3 *Minister*ekből, és egy *Status Tanátsból* áll a' *Végrehajtó Hatalom*. — Ezen 8-dik *Minister*nek neve *Barbè Marbois*, a' ki Sept. utolsó napján tette le *Malmaisonban* az *Első Konzul*' kezibe a' *Ministeri hitet*. —

Status Tanátsosokká a' *Respublika* 10-dik ezstendejének első negyedére, ezek nevezettek a' ki az *Első Konzul* által: — A' *rendes Status Tanátsosi foglalatosságban* lévők — a' *Törvényhozás szakaszában*, *Meurthei Boulai* *Elölülő*; *Berlier*, *Emmery*, *Portalis*, *Real*, *Thibaudeau* — a' *Belső dolgok szakaszában*, *Röderer* *Elölülő*; *Benezech*, *Cretet*, *Fourcroy*, *Francois*, *Regnault*, *Shee* — a' *Finantzia szakaszában*, *Desfermont* *Elölülő*; *Berenger*, *Devaisne*, *Duchatel*, *Regnier* — a' *hadidolgok* *szakaszában*, *Bruno* *Elölülő*; *Dumas*, *Lacüe*, *Marmont*, *Petiet*, *St. Suzanne* — a' *tengeri dolgok* *szakaszában*, *Fleurieu* *Elölülő*; *Bertin*, *Rhedon*.

A' *Követségben* vagy egyéb *rend kívül való szolgálatban* lévő *Status Tanátsosok*: *Bonaparte Josef*, *Bourienne*, *Dejean*, *St. Cyr*, *Truguet*, *Bernadotte* (*Napnyugoti vezér*), *Najac* (*Rhodánsi Préfektus*), *Moreau-de-St. Mery* (*Pármái Követ*), *Miot* (*Corsikai Adminisztrátor*), *Jo livei* (*Consularis Biztos a' Rénusi 4 Departam.ekben*), *Dubois* (*Girendei Préfektus*), *Cassarely* (*Breñti*

tengeri Préfektus), Champagny (Bétsi Követ).

A' Frantzia Respublikai 9-ik elztendőnek öt utolsó tóldalék napjaira a' külömbkülömb Departamentekből Párisba küldetett, és ezen napokon a' nézésre ki tétetett ritka mesterfégi szerzemények között, különösön méltók voltak a' figyelemetességre a' többek között ezek:

A' régi Flandriai határszélről *Maubeuge* melől *Avesnesből* küldött *Glaz János* a' maga Fabrikájából egy vég *batizt*, a' melyet ő maga hat ezer tizenhat fonal-szálakból szőtt. Ez mind a' fonal-szálaknak mind a' szövésnek egyenlő égére és finomfágára nézve olyan, a' mellynél már elébvalót emberi kéztől várni lehetetlen.

Júlien nevü, a' maga gyopottfonó fabrikájából, a' mellyben szűnés nélkül 120 munkások foglalatoskodnak, küldött egy tsomó fonalat, a' mellynek fontjában 140 ezer réfek találtaknak.

Odent nevü papiros-tsináló küldött valamely igen finom papirossat, mellyen a' finomfága mellett az a' különös szemléltetik, hogy az az ismértető jegy vagy tímer, a' melly ha a' papiros a' napra tartatik az árkusoknak közepeken szokott látszani, magába a' papiros-matériába van kettős színnel bé tsinálva. Az ilyen papirosból készülő váltó-ézedulákat lehetetlen meg vesztegetni.

Egy *Lyoni Reval* nevü fazakas oly edényeket készítet, kő szénnel pedig, a' mellyeknek a' közönséges on-máz helyett, az ő külső feketeljekentulajdonmagokban van a' mázzok.

Deharme nevü tímár olyan tsizma-szárakat készítet ló-bőrből, a' mellyek szépek is, de nevezetesen felette óltsók. Egy pár tsizma nem kerül többbe ezen bőrből 6 *Livránál* (45 *Garasnál*), 's több e' félék.

A' *Chartres* várossa béli lakosok' kívánságára az *Eurei* és *Ligerisi* Departament Préfektussa egy emlekeztető oszlopot emeltetett ezen város piatzán a' *Generál Marceau'* tiszteletire, éppen

azon ház mellé, a' melyben ezen ifjú vitéz katonára a' világra születtetett. Az emlékeztető oszlop' fel állittatásának czeremoniáji, Sept. 23-dikán a' Respublika' 10-dik esztendejének első napján mentenek véghez. Az oszlop egy obeliskus; a' mellyen ezek az irások olvastatnak: — „*Marceaunak, Chartres várossa. Született Chartresben Mártzius 15-dik napján, 1759-ben. Katonává lett 16, és Generálissá 23 esztendő korában; meg holt életének 27-dik esztendejében. Meg hődöltatta a' támadokat Monsban, Lavalban; győzedelmeskedett Fleurus mellett, az Ouerthe és Roer vidékein, és a' Hundsrucon; Coblentzet elfoglalta. Az Auszriai Generálisok viszsa küldötték az ő holt testét a' Frantzia táborba, és neki a' magok táborjokban halotti tiszteletet tettek.*

Folytatása annak a' hivatal szerént való tudósításnak, a' mellyet Gen. Belliard, Nagy-Cairó várossának fel adása után az Első Konzúlhoz küldött: BCU Cluj / Central University Library Cluj

„Nékem ily környülállások között tsak ez az egy vólt még mihez fogni hátra, hogy t. i. Cairónak kerületit a' lehetőségig meg erőlttsem, 's ez által el hiteltem azt az ellenséggel, hogy ellenünk elő nem nyomúlhat hasznoson addig; míg nagyobb erőt nem gyűjt öfzve: a' mint is hogy a' Nagy-vezér a' mi készületeinket látván, *Belbeys* és *Salahieh* mellett meg állapotodott, hogy seregeit jobb rendbe szedje, magazinumokat töltsön, és Mameluk 's Arabs seregeket verbuáljon.

„Értésemre esvén, hogy Gen. *Legrange* 3000 emberrel *Ramanieh* mellé érkezvén, azt meg szállotta legyen: az a' reménség táplált, hogy talám közelébb fog hozzám jöni, 's magát véllem egygyesítvén, majd egyenlő akarattal a' Nagy-vezérre ütünk, és őtet a' pusztaakra viszsa kergetjük, minekelötte Égyiptom' határaitra bé nyomúlhatna, a' Mamelukokat fel verbuálhatná, és a' föld' népit ellenünk fel lázzaszthatná. Denem

tölt bé a' reménségem; *Legrange* Generálra tsak az völt bízva, hogy vegye körül *Ramanieh* várát: melyhez képpelt ő el sem mozdult onnet, valameddig, minekutánna az Anglus és Török seregekkel egy egész nap verkedvén, ezek által nem kényszerítettett. Négy napokkal az után ő is meg érkezett *Cairóba*. Seregeinket égygyesítvén, jónak találtuk, hogy a' Nagy-vezért *Belbeys*nél meg látogatván, erejét és czélját ki tanújuk; a' *Cairóban* maradó népet az alatt *Al-moyras* Generálra bíztuk.

„Ki tudólván, hogy a' Nagy vezér keüli az útközetet; látván, hogy egy számos Török lavas sereg, a' mely véllünk jó reggel hevesen meg verkedett, és azután el tűnt szemünk elől, 's attól tartván, hogy más felé alattomban *Cairónak* vette útját; 's meg gondólván, hogy ha az Anglusok *Ramanieh* mellett *Legrange* után indúltat, a nap alatt *Cairóhoz* érkezhetnek; 's azt is látván, hogy a' Nagy-vezérrel való aprésság öfzfe tsapásokban valóságos úrközet nélkül a' népet tsak hujába veztegtjük: el tökélettük magunkba, hogy *Cairóhoz* ismét visszra siessünk, és azt, a' mint tsak lehet úgy meg erőssítsük. — Vízafza érkezvén *Cairóba*, itt esett értéükre, hogy egy Török és Anglus sereg már *Terranè* mellé meg érkezett légyen.

„Három olyan tábortól nyomattatván, a' mely a' lakosok, *Mamelukok* és *Arabsok* által naponként nevedett, *Cairó* városát egy marok néppel kellett védelmeznünk, holott ha ez a' város nekünk ellenséggünk ké talált volna ienni, tsak ebből 25 — 30 ezer fel. kelhetett volna ellenünk. Még *Asiabel* is sok kobolókat ide tsalt a' mi nem soká lejendő fel. prédáltatódásunknak reméllése. Már *Suezben* Anglusok vóltak. Már a' *Madiè* tavának tótése keresztül vágattatván, és a' víz a' *Maréotisba* is belé botsáttatváo, az *Alexandriával* való közösülés felette nehéz vólt. — A' mi táborunk *Cairónál* 12 ezer 6 száz ölni tá.

bori lineát kényszerítették védelmezni. Pénzünk már nem volt, rész szerént egy kevés hadiadót írtunk ki a lakosokra; rész szerént tisztjeink adták a tábor, számára a mijek volt. Alexandriából már 22 napoktól fogva semmi levelet nem vehettünk.

„Tanácsot tartottunk, hogy valyon nem jó lenne e Felső Egyiptomba vinni táborunkat: hanem úgy találtuk, hogy ott semmi kemény fekvő helye nem fogna lenni seregeinknek: ennek felette szállító eszközeink sem voltak, és azt sem hitethettük el magunkkal, hogy az ellenség időt engedne arra, hogy az ezen hátráláshoz meg kívántató készüléteket megtehesük. Ott, t. i. Felső Egyiptomban, sem olyan város nintsen, a hol egy fegyveres házat fel lehetne állítani, sem olyan eszközök nem találtak, a mélyek egy tábornak a maga meg erősítésére meg kívántatnának. Mindezekhez járul továbbá, hogy annak vidékei ekkor kegyetlen dög-halál vesztette. Már sem Damiettéhoz sem Lesbéhez nem hátrálhattunk visszafelé, mivel tudtunkra volt, hogy már ezek az ellenség kezére jutottak; két útközotnek meg nyerhetéséhez nem volt elég erőnk. A Nilus vízének két partjait már ellenséges battériák fedették, ezen tehát ha szállító hajóink lettek volna is, lehetetlen lett volna az evezés.

„Mit tehettem hát ily környülállások között egyebet, mint a mit General Chevert hajdan Prágában, koránt sem ily terhes környülállások között tselekedett. Ő nem szorongattott Afrikában két Török táborok által; nem kényszerített magát táborának közepette egy nagy számu kegyetlen nép ellen védelmezni. Előttünk egy Europai tábor állott: nékem is, mint Chevertnek csak egy marok tsatázható seregem volt, a mellyel egy véghetetlen hadi lineát kellett védelmeznem. Ide járul, hogy nékem, sok betegnek, sok meg tsonkított tagú vitézeknek, és

sok oly hazafiaknak meg tarthatása felől kellett gondoskodnom, a' kiket a' tudományokhoz és mesterségekhez vonzó hajlandóság, Egyiptomba hozott. Azt tettem tehát, hogy a' vallás' első rangú szolgait, a' Diván tagjaival és a' Cairói több főbb = főbb emberekkel egygyütt, kikről tudtam, hogy réájok a' nép leg inkább halgat, a' fellegrvárba zárattattam; az ágyukat a' városnak szegeztettem; fántzokat készíttettem, és azokat ágyukkal meg spékeltettem. Seregeim' mozgásaikat gyakoribbá reudeltem, a' melly által mintegy az ő számjok láttatott nevedekdni. Minden kézületeink által kézséget és bátorságot mutatunk, és el értük fel tett czélunkat, az az, meg győztük az ellenséget a' felől, hogy ő Cairóba nem másképpen, hanem tsak a' mi holt tagjainkon, és a' maga tulajdon omladékjain jöhet bé. —

„A' Cai ói nép kéntelenítettett el hinni azt, hogy leg kissebb ellenséges mozdulása által, a' város' előljaróinak meg öldököltetésekre és a' városnak özlize rontatására fogna jelt adni. Előbbeni hadi munkáink még nem mentek felejdékenységre; ilyen hadi embarekről a' hadi változandóságokkal jární szokott minden próbákat fel lehetett tenni. Az ellenség által láttá, hogy mi, vagy magunk akarjuk innét való el távazásunknak fel tételeit diktálni, vagy pedig minyájan itt akarunk el vezni; tehát minden lépéseit lassan-lassan és nagy előre való vigyázással tette, nem találván jónak mind addig izembe szállási véllünk, míg igen nagy erőt özlize nem gyűjtött.

„Jun. 20 = dikán minden felől körül vettek bennünket az egygyesült seregek; minden ki mező útjainkat egészlizem el zárták. Más nap vizsza nyomták néhány szélső posztjainkat, és sántzok' kézsítésihez fogtak. Felső Egyiptomból is érkezett segítségekre egy kisedet isopórt. Jun. 22 = dikán fegyverszűnés lett — 23 = dikán részünkről 3 és az ellenség' részéről is 3 tisztek, egygyütt

való beszélgetéft tartottak — 24-dikben mi által adunk az ellenségnek azon fel tételeket, a' melyek alatt Egyiptomnak el hagyására ígértük magunkat — 27-dikben meg készült az égygyezés, és 28-dikban helybehagyás által meg erősítettett. Nékünk lehetetlen vóit tovább oltalmazni ezen városban magunkat: már alig vólt egy-egy ágyuhoz 150 töltésünk, a' Cairói nép, eleség nélkül, kétség kívül a' künn lévő ellenséggel égyetértőlog, a' hátunk megett állott. Végezetre tsakugyan az éhség is a' magunk megadására kényszerített vólna bennünket; és ekkór olztán, mi némü Capitulátziót remélhattünk vólna két Török tábortól? Zabolán tarthatta vólna e' az Anglus sereg őket?

„Te magad esméred, Generál! az *Abercrombie* nyoltz hónapig nyúlt expeditzióját; te minden lehetséget meg tettél az Egyiptomi tábor segíthetésére, a' mellyet mint tulajdon házadnépét úgy tartottál; *Gantkeau* el küldetett 5000 emberekkel segítségünkre, és ha ő annak idejében meg érkezhett vólna, moit különböző állapotunk vólna; ő meg nem érkezhett, és a' mi iparkodásaink hijáavalók vóltak. Négy hónapja, hogy lépésenként védelmezzük Egyiptomot. Semmi fegedelmünk nem érkezhett; hát mit remélhattunk? — Kétség kívül az Anglusok nem jöttek vólna Cairó kapuja eleibe, ha a' Középtengeren egy számos hajós seregünktől tartottak vólna. Tisztjeink és katonáink' ditséretire nem hórdok semmit elő. Ezen lebhelyekkel fedett katonák a' vezérlésed alatt győzedelmekedtek Oltz országban, ezek és foglalták el Egyiptomot. Ezek három öztendő óta, az inseguek minden nemeivel, a' pestissel, 's Europai és Asiai fegyveres seregekkel viaskodnak; magad isméred minyajokat; nem szüntek meg méltók lenni hozzád.

„Mind a' lovas mind a' gyalog segítő seregeinket vílzem magammal. A' föld' lakosai köz-

zül sokak jönnek véllünk háznépestől együtt. Wel-
les számú ide való lovakat és kantzákat is viszünk
innét magunkal: mellyeket a' katonaságtól Fr.
országi lovakért magáévé tehet az Országórázék,
&c. — „Közfőnet és tisztelet

„Belliard.

Említettük közelébről röviden. minémű pél-
dás készséggel és engedelmességgel fogadták lé-
gyen a' régi és nem Constitutióba állt Frantzia fő
Papok, Érsekek, Püspökök azt a' Pápa & Szent-
ségétől hozzájuk intéztetett Pásztori levelet, a'
melly által meg hívattnak, hogy a' környülál-
lásoknak engedjenek, és megyéikről mondjanak
le. Nagy magasztalással ki hirdettette a' Fran-
tzia országórázék a' Moniteurben néhány példáit
ezen kész engedelmességnek. Ilvenek a' Bordeauxi,
Commingesi, Escari, és Nismesi Érsekek' levele-
ik, a' mellyekben belső örömmel ajánlják mago-
kat ezen áldozat tételre. A' Nismesi Érsek ilyen
szívre ható ki fejezésekkel felelt a' Corinthusi fő
Érseknek *Spina* & *Excellentziájának*, a' ki a' Pá-
pa' & Szentsege Pásztori levelét a' tiszteit fő Pa-
poknak keljével küldözte: — „

„Excellentziád ide rekesztve találja (így szolt
a' Nismesi Érsek) azt az irást, a' mely által a'
Nismesi Érsek a' maga megyéjéről le mond. Nin-
tzen oly áldozat tétel, a' mellyért a' Szent Szék-
kel egygyességben lévő Frantzia Érsekek köz-
zül valamellyik, elegendően meg jutalmaztatott-
nak lenni ne tartaná magát azon boldogság ál-
tal, hogy a' Szent Ekklesia égyységének meg
tartásában és a' Catholika Vallásnak Frantzia or-
szágba való visszafállításában, & is munkás
lehetett, bé telyesítvén azt az égygyetlen egy
eszkört, a' mellyet Pápa & Szentsege ezen tétel-
nek elérésére ily alkalmasnak lenni ítélte.“

Még a' ez esztendőket élt fő méltósággal tün-
döklő lelki atyának a' Marsiliai Érseknek le-
mondó szavait sem halgathatjuk el, a' ki is így
felelt Sept. 21-dikén, ugyantsak a' Corinthusi

Ersek Spina Ur ő Exc.jának: — „Fiul le bocsát-
kozással és tisztelettel vettem az Ex.adtól hoz-
zám küldetett Pápa ő Szentsége Páfztori leve-
lét. Ezen végzéshez viseltetű tisztelettel és en-
gedelmességgel elolvén, és ő Szentsévvél szívvel
lélekkel örökké egyesülve lenni óhajtván, legkis-
sebbnyire sem vonagatom magamat a' Mársiliai
Ersekségnek le tételében. Elégséges indittó ok
ezen lemondásra a' Vallásnak Frantzia ország-
ban való meg tarthatása.“

Sok más Frantzia fő Papoknak hasonló hat-
hatás és a' Pápa ő Szentsége' kívánságával pont-
ban meg egygyezű kinyilatkoztatásaikat lehet
olvasni a' Moniteurben.

Nagy Britannia

Az a' Páfztori Levél, a' melyet VII dik Pius
Pápa, mind a' Frantzia országban benn mind
pedig a' külső országokon. tartozkodó Frantzia
nem Conflitetzióális fő Papokhoz intézett, ar-
ra szolgáltatott az itt Londonban lévőeknek al-
kalmatosságot, hogy a' Király' engedelmével az
itt tartózkodó volt *Narbonnai Erseknél*, gyűlést
tartsanak. Ezen Páfztori Levélnek summája en-
nyiből áll:

„Hetedik Pius.

„Tisztelendű Atyák! — *Békesség és Apostoli áldás*

„Azok a' iok és nagy szolgálatok, a' melye-
ket ti valamiat közönségesen úgy egygyen-égy-
gyen a' Catholika Valláshoz meg bizonyította-
tok, érdemesekké tettek titeket mind én előttem
mind pedig az éngem' meg előzőtt VI-dik Pius
Pápa előtt a' tsudára méltó virtusnak igaz titu-
lusára. Hanem, bár mely fényes és melly di-
tsőfféges volt légyen is az a' ti magatok visele-
te. melyet a' hívők' és az Ekklésia' javához ki-
mútattatok: tsakugyan arra kényszeritnek éngem
a' körülállások, hogy tudotokra adjam, hogy
még el nem jutottatok azon ditsőfféges és érde-
mes pálya futásnak végső pontjára, a' melyet az
Isteni Gondviselésnek bősza el intézése a' ti el tő

kellettségeteknek mostanra fenn tartott.

„Azon áldozat-tételeitekhez, a' mellyek által a' ti ditsőffégetek ennyire neveltetett, még újabb áldozatokat kelletik adnotok. Igen nagyok vótak azok a' szolgálatok, a' mellyeket ti a' Catholika Valláshoz mütattatok: de nagyobb vagy on még hát a. A' Szent Ekklésia egygyeffé-gének és a' Catholika Vallásnak Frantzia országhan való fenn tartatásáért, a' virtusnak és nagy lelküségnek új példáját szükség mütatnotok mellyel a' nemzeteknek szemeik eleibe fogjátok terjeszteni azt, hogy az a' buzgóság, a' mellyel ti az Ekklésiához viseltetek, egyedül tsak annak javára céloz. Szükség, hogy önként mongyatok le megyéitekről; szükség, hogy azokat az én kezeimbe önként tegyétek le. El kerülhetetlenül szükséges vólt ezt nékem töllettek kívánni: és néktek is szükséges ebben engedelmeskednetek, azért, hogy Fr. országban az Ekklésia' dolgait illető rend, helyre állítottjék. Érezzük mi azt, mely nehezen esék néktek el hagyni azon nyájaitokat, a' mellyeknek boldogsága eránt oly sokat szorgalmatoskodtatok, és a' mellyek még a' ti távolléteitek alatt is tapasztalták irántek való gondoskodásaitokat.

„A' ti buzgóságotoknak tisztasága és gondolkodásotoknak bölts volta, meg nem engedheti néktek, hogy ezen önként való lemondással késedelmesztek. Kétségen kívül minden ellenkezés nélkül el fogjátok azon ezközt fogadni, a' mellynek még az Ekklésia' kezdetében három száz Catholikus Püspökök Karthágó városában néktek példáját mütatták. Külömben is már sokak közzületek, mint az előttem vólt VI-dik Pius Pápánál, mind pedig én nállam olyan nyilatkozást tettenek, hogy ezen lemondásra önként hajlandók vólnának. A' környülállások kényszerítnek bennünket tudtotokra adni azt, hogy 10 napoknak lefolytok alatt ezen dologban én nékem válozt adni tartotok. Hasonló indittó okra néz-

ve kénytelenítettünk néktek azt is ki nyilatkoztatni, hogy a' ti válaszatok meg határozott, és nem kikerülő legyen. Ha 10 napok alatt töllettek egyenes választ nem vehetünk, úgy fogjuk ezen lépéseket nézni, mint a' mi hatalmunknak való ellentállást. Más oldalról fájlalva adjuk tudtokra, hogy mi mind azoknak a' kegyetlen akadályoknak el háritódhatások végett, a' mellyek a' Vallás' gyarapodásának ellene állhatnának, szükséges elzközöket fogunk elő venni.

„Mind ezek után a' miket már mondottunk, szüklégtelen lenne benneteket a' felől bizonyossá tenni igyekezni, hogy mi semmit el nem mulattunk azon történetnek el kerülhetése végett, hogy néktek ezen lemondásról való kedvetlen javaslást kellesték tennünk; hanem, erősebb volt a' kénytelenség, mint a' mi akaratunk.“

Már bizonyos az, hogy a' Pápa ő Szentségének ezen atyai javaslását, a' Londonban tartózkodó Frantzia fő Papok közzül sokak, égész készséggel el fogadták.

Olasz Ország

Romából Sept. 26-dikán. — *Marianna* Austeriai fő Hertzeg Asszony, el butszován Pápa ő Szentségésől, néhány napokra el utazott innét *Nápolyba*, testvérének *Klementina* Austeriai fő Hertzeg Asszonynak a' Korona örökösének meglátogatására, a' kinek gyenge egéssége kezdett járni egy idő óta.

Palm nevű Frantzia Kurir 21-dikre viradó éjjel érkezvén Párisból ide, a' Concordatának az Első Konzultól való ráfifikátzióján kívül, három igen szép és drága gyemántos pixiseket is hozott ajándékba azon 3 papi Küldötteknek, a' kik a' Concordatát Párisban végre hajtották, u. m. Kardinalis Státus Titoknak *Consalvinak*, a' Koriathusi Erseknek *Spinának*, és *Caselli* ő atyaságának *Servita* Exgenerálaak.

Bolognából, Sept. 26-dikán. — A' Frantzia Országolászakkal kötött Concordata a' Pápa tit-

kos nyomtató műhelyében nyomtattatott ki; az után által adattatott ugyan a' Kárdinálisoknak, hanem az Első Konzullal való egygyezés szerént oly fel fogadás mellett, hogy azt még most senkinek ki nem nyilatkoztatják, A' nyomtatásnak ideje alatt 3 rend béli frázssákkal volt a' műhely körül vétetve.

Livornóból, Sept. 20-dikán. — „A' következő nemes tselekedet meg érdemli, hogy minden tudja. A' múlt tsötörtökön ki ment itt egy Maylandi előkelő ember a' feleségivel, és egy igen szép és kedves leányával együtt a' kikötőhelybe, hogy egy Dánus hajót meg nézzen. A' leány utóljára indult fel a' hajóra: hanem eltörvén a' lajtorja, a' vízbe esett rólla. Gondolni lehet itt a' szegény édes atyának és anyának kétségbe ejtő ijedségét: hát még a' mi nagyobb, mikor még csak segedelmet sem láthattak kedves gyermekeknek a' szemmel láttató halál' torkából való ki ragadhatására. Igen fel fuvódva lévén a' tenger: nem mérészolt a' hajós legények között egy is belé szökni. Az atya és anya kiáltására egy Idrai születésű Görög hajóskapitány azonközben oda szaladván, és meg érvén, hogy mi történt légyen, azon szempillantásban bé ugrott a' vízbe, és szerentsésen ki hozta a' láant. Az atya egész erszéay pénzel kínálta a' Kapitánt, hanem azt felelte neki, hogy ő senkit nem ment meg pénzért a' haláltól.

Nápolyból, Sept. 19-dikán: — Itt a' ma napon Sz. Januárius' tiszteletére közönséges bútsujárás tartatván, ezen Martyrnak vége a' buzgó népnek ki beszélhetetlen öröme csak hamar folyni kezdett. Jelen volt ezen a' hitvesével és Aultriai Marianna fő Hertzeg Alfszooyal együtt, a ki mostan érkezett Romából ide.

Török Birodalom.

Semlinből, Oktob. 1 ső napján. — A' Török Császártól egy igen-igen kegyelmes paran-

tsolat érkezett Belgrádba a' Bascha ellen fel támadott Jantsárookra nézve, a' mely ott a' múlt hónapnak 14-dikén hirdettetett ki, a' mi áltana- gyot változtak itt a' környüállások. Ezen pa- rantsolat azt foglalja magába, hogy a' Jantsá- rok adják alája ugyan magokat a' Baschának és ötet a' magok Előjárójoknak lenni ismérjék meg: hanem egyéb eránt minden büntetés alól fel öl- doztatnak a' mostani esetre nézve a' Jantsárok; Belgrádban meg maradhatnak, ott lakhatnak, sőt zölőjoknak meg ki nem firttetett részét is meg kívánhatják a' Baschától.

Még ezen gyenge rendelés is nem igen akart teltzeni a' Jantsároknak: hanem tsakugyan úgy tettenék magokat eleinten, mintha meg eléged- nenek välle; a' Baschát meg ismérték Előjáró- joknak lenni, és úgy mútatták magokat, mintha egélfizen el akartak volna tsendesülni. Azon- közben néhány napok múlva, ismét tsak azoknak lenni bizonyították magokat, a' mik az előtt vól- ták; a' Baschát ujjontan el kezdették bofszanta- ni; és még tsak ki sem bocsátják. Erre nézve most már a' Császár rendeléséből egy *Turnacsi Baschi* (Generál Auditor) rendelkezett ki 4 ezere- dékkel, hogy Belgrádba bé szállván, mindene- ket jól meg vizsgáljon, és mindenekre igazságos ítéletet mondjon.

Semlinből. Okt. 9-dikén — Bosniának *Zwo- rnik* nevü várossában nem régen ilyen dolog tör- tént. A' Jantsároknak egy csoportoskaja itt is úgy akart tenni a' Baschával, mint a' Belgrádi- ak; a' várost tsak könnyü szerrrel meg is vévén, már azon vólak (t. i. ezek a' Zwozniki Jantsá- rok) hogy a' várra is réárontsanak, a' hova ma- gát a' Bascha az ő hűfégesebb embereivel bátor- ságnak okart bá zárta vólt. Látván a' Bascha, hogy a' Jantsárokkal való izembefzálásra nin- tsen eregedendü ereje, tsak 24 órát kívánt töllök azt igérvén, hogy ha életének és tulajdombainak kedveznek, és nem bántják, ezen idő el telvén,

nékiek a' várat önként által fogja adni. A' Jantsárok erre réá állottak. El telvén a' 24 órák, a' Bascha a' kaput ki nyitatta, a' Jantsárok a' várba bé ma' chiroztak, hanem alig érkeztek egy keskeny utzába, néhány el dugott ágyuk azonnal szórni kezdették réájok a' kártátsokat, a' mellyek által valami 3 százan egyszeriben meg ölettettek, a' meg maradottakat pedig a' Bascha' emberei, a' kik a' bűvő helyekből elő rohantak, ölfize vagdalták.

Ezt a' hírt a' Belgrádi Jantsárok még a' feljebb emfített Császári rendelés előtt vették vólt, mellyért igen erőssen meg mérgelődvén, hogy őket is e' fele véletlen történet ne érje, már a' Bascha meg öldökléséhez készülték: hanem szerentséjére ennek, azonban meg érkezett Konstantinápolyból az a' Császári rendelés, a' melly a' Jantsárokat más gondolatra vette.

Ö = *Gradiskából*, Sept 27-ikén: — „A' Belgrádban és a' több Török erősségekben ki ütött minden zenebonák, *Pasman = Oglu* által gerjesztődtek, a' ki is egész Bozniában számos Emiffariusokat botsátván széljel, a' lakosokat a' Császár ellen ingerelni, 's a' maga részére hajtani igyekezte, 's minden nemű segedelemmel ketsegettette őket. A' *Travniki* Bascha eránt, a' ki még mind ez ideig meg maradott a' Császárhoz való hűségben, olyan rendelése vólt ezen Emiffariusoknak, hogy őket valahogy alattomban el tsipvén, szolgáltaffák kézvez: hanem, jó előre meg sejdítette ezen Bascha az ellene olázkodók' célját, és mind eddig el kerülte a' keleptzét.

„*Bányalukában* gyűlést tartván a' Törökök; tanátskoznak. Az ő tanátskozásaiknak ezen zenebonák a' tárgyai. Azt is kérdésbe hozták, hogy ilyen állapotban miként szedhesfék fel az adót. A' Keresztény Török jobbágyokról azt végezték, hogy ezektől egy egész esztendői adót vegyennek fel executio által.